

Csodálatos szellemi tartalékaink vannak

Molnár Pár interjúja

A természet, az élet szeretete ma is átvezet a politikai, társadalmi feszültségeken – mondja az európai Balassi-folyamatra utalva dr. Prokopp Mária művészettörténész, az ELTE Művészettörténeti Intézet professor emeritája, aki ma is tanít, és az intézet Erasmus koordinátora. A Balassa Bálint Társaság elnöke Esztergomban. A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével kitüntetett értelmiségi, az MTA köztestületének tagja. Interjút adott a Présház.Eu művészeti hírportálnak.

– Hogyan látja? Vannak-e szellemi tartalékaink az országban? Emberek, Budapesten és vidéki városokban, akik talán kevésbé nevesek – egyelőre –, ám okosak, tehetségesek, és tenni akarnak az országért.

– Csodálatos szellemi tartalékaink vannak hazánkban minden korosztályból, minden társadalmi rétegből, minden foglalkozási ágból. Gyakran van alkalmam találkozni velük, amikor meghívnak az ország legkülönbözőbb részére a KÉSZ (= Keresztény Értelmiségi Szövetség) és más civil szervezetek által szervezett előadás tartására, művészi kiállítások megnyitására, egyetemi tanszékek által rendezett tudományos konferenciákra való részvételre. S mindenekelőtt a napi egyetemi oktatómunkám során találkozom az évente új évfajátú fiatalokkal. Nagyszerű tehetségek, önállóan gondolkodó magyar ifjak, akik a jövő reményei, és akiket örömmel ösztönzők, segítek az OTDK-n (= Országos Tudományos Diákkonferencia) és a Nemzetközi Tudományos Konferenciákra való részvételre és nem utolsósorban a külföldi egyetemeken való részképzésre, az EU nyújtotta kiváló lehetőségek kihasználására az ERASMUS ösztöndíjak keretében.

S igyekszem segíteni a fiatalok szakmai munkájához jutását is, mivel a sok évtizedes oktatómunkám révén szinte minden szakmai munkakörben

vannak kollégáim, akik a tanítványaim voltak, és – nagy örömmre – valamennyivel igen jó, baráti kapcsolatban vagyok. Egykori tanítványaim hazai és külföldi elismerései jól jelzik, hogy minden korosztályban kitűnő tehetségeink vannak. Nagy fájdalom az ország nagy vesztesége, hogy nem sikerül minden jeles tehetséget az őt megillető helyre juttatni, de a reményt igyekszem bennük is ébren tartani.

– Ön újabb és újabb kincseket tár fel a magyar és az európai reneszánsz homályban lévő értékeiből. Milyen friss megglepetésekkel készül?

– A tudományos kutatás rendkívül izgalmas munka! Bármilyen korról, témáról van alkalmam foglalkozni az egyetemi előadásaim vagy tudományos konferenciákra való felkérés során, az új szem új dolgokat lát meg. Ez csodálatos távlatokat nyit meg. Fő kutatási területem a hazai középkori és reneszánsz művészet, és annak helye a kor Európájában. Így a korábbi és a kortárs kutatási eredmények behatóbb vizsgálatával és a nemzetközi hírű restaurátorművészeink áldozatos munkája nyomán előtűnő hiteles művészi alkotások helyszíni tanulmányozása során feltárul a műalkotás IGAZI, EREDETI képe. Ez történt az 1172-ben III. Béla királyunk által építtetett esztergomi királyi Várkápolna 12. és 14. századi freskóival, valamint a Vitéz János prímás, Mátyás király kancellárja által alapított egyetem, az Akadémia Istropolitana célkitűzéseit bemutató esztergomi Studiolo falképeivel kapcsolatos tanulmányaim során, amikor bebizonyíthattuk Wierdl Zsuzsanna restaurátorművésszel közösen, hogy mindhárom korszak esztergomi falképei a korabeli Európa kiemelkedő alkotásai. A 15. századi, Vitéz János érsek által készíttetett falképekről kiderült, hogy azok Sandro Botticelli firenzei festőművész első jelentős alkotásai 1465–1466-ból, amelyek az Akademia Istropolitana 1467. június 20-i megnyi-

tására készültek. Foglalkozom a Magyarországi Mária, V. István királyunk lánya, nápolyi királyné megbízásából készült nápolyi művészeti alkotásokkal is. A róluk szóló, 2014-ben megjelent könyvemet nagy elismeréssel mutatták be Rómában és Nápolyban az egyetem művészettörténész professzorai 2015. április 15-én és 17-én. A helyi sajtó is megemlékezett a bemutatókról... S örömmel fedeztem fel a hazai késő reneszánsz festészet remekművű képsorát Kisárva-Orawka (ma Lengyelország) templomában, amely a Thurzók híres Árva vára közelében 1648–1650-ben készült, Lippay György esztergomi érsek és III. Ferdinánd király megbízásából. Erre eddig nem figyelt fel a hazai művészettörténet.

– Kontinensünk tele van feszültségekkel. Az európai Balassi-folyamat sodrása mégis magával ragadhat-e egyre több embert hazánkban és a földrészén: az Atlanti-óceántól az Urálig?

– Balassi Bálint élete és költészete a legjobb példa arra, hogyan adhat útmutatást, erőt a művészet az ellentétekkel, feszültségekkel terhes

korban. Nem véletlen, hogy a világnak a legkülönbözőbb részein MA is meghallják, megérik a költők Balassi művészetének aktualitását, és lefordítják verseit a nyelvükre. A természet, az élet szeretete ma is átvezet a politikai, társadalmi feszültségeken, segít felülemelkedni rajtuk, és megbékélésre vezethet. Örömmel vagyok az 1926-ban Babits Mihály közreműködésével megalakult esztergomi Balassa Bálint Társaság elnöke. E társaság a Molnár Pál által alapított, nemzetközi jelentőségű *Balassi Bálint-émlékkard* irodalmi díj rendezvényei mellett a helyi és a Duna túlsó oldalán lévő iskolákat, kulturális intézményeket kapcsolja össze hazánk talpra állítása érdekében. A budapesti Gellért szállóban a Balassi Kard Művészeti Alapítvány által évente megrendezendő díjátadások, valamint ettől szervezettel is függetlenül az esztergomi Balassa Bálint Társaság évi háromszori rendezvényei Esztergomban és Budapesten világosan jelzik a Balassi-folyamat nemzetközi sodrását és annak eredményeit hazánkban és a nagyvilágban!

A hullám